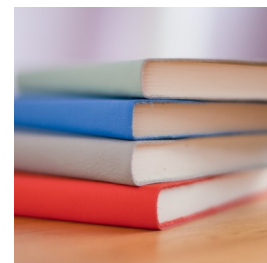

Szeged-Csanádi Egyházmegye Gelsey Vilmos Pedagógiai Intézete

Iskolai Könyvtárosok – Hírlevél

Nem elég katalógus, divat vagy hagyomány szerint olvasni. Ösztön szerint kell megkeresni a könyvet, mely nekünk, személyesen mondhat valamit. Rendszeresen kell olvasni, úgy, ahogy alszik, étkezik, ahogy szeret és lélegzik az ember.

Márai Sándor : Ég és föld

IV. évfolyam II. szám

A Gál Ferenc Főiskola Könyvtári szervezete új taggal bővült

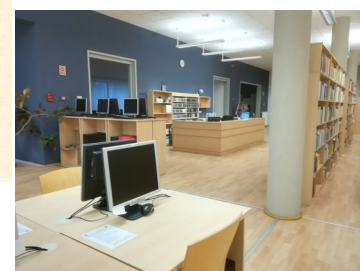
2018. február 1-jén a békéscsabai Gazdasági Kar csatlakozott a Gál Ferenc Főiskolához. Így könyvtári szervezetünk is új taggal bővült. A gyűjteményt 1986-ban kezdték kialakítani, és az állomány alakítása követte a Karon végbement változásokat, új szakok megszületését, vagy épp megszűnését.

Jelenleg az állomány nagysága közel 50 ezer kötet. Főiskolai könyvtárként a könyvek és folyóiratok mellett a karon született szakdolgozatok is megtekinthetők a könyvtárban.

Az egyik jelentős különgyűjteménye az Európai Dokumentációs Központ anyaga, az Európa Unióról szóló könyvek gyűjteménye.

Információk a könyvtárról:

<http://gff-szeged.hu/konyvtarak>

A tartalomról:

- Gazdasági Kar Könyvtára 1
- Szakkönyvtárakról 2
- Jogtörténet—könyvajánló 3
- Szuperhős 4

Kortárs irodalmat az iskolákba!

„A HUBBY - Magyar Gyerekkönyv Fórum ebben az évben a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával olyan programot indíthatott be, amely egyrészt hiánypótló, másrészt mindenképpen folytatásra érdemesnek tűnik, a projekt sikerét látva.

Öt helyszínen kerül megrendezésre a Kortárs irodalmat az iskolákba! sorozatunk (a pályázat kiírása szerint hátrányos helyzetű és határon túli intézményekben), ahol egy-egy kortárs művet kiválasztva a szakértői delegáció iskolákkal dolgozza fel a szövegeket alternatív iro-

dalom óra keretében, majd a következő alkalommal a szerző is meglátogatja a csoportot. Nincs nagyobb lehetőség annál, mint ami mindannyiunk rendelkezésére áll, vagyis az olvasók, a jó könyvek és a jó szerzők.” - olvashatjuk a HUBBY honlapján.

(<http://hubbyinfo.blogspot.hu/>)

Az első helyszín Pozsony volt, ahol Dániel András *És most elmondom, hogyan lifteztem*, majd a második állomáson Tiszabó városában Kertész Erzszi *Göröngyös Úti Iskola – Helló felség!* című művét dolgozták fel a szakértők a diákokkal közösen.

Cikkajánló

George Peabody Könyvtár, Baltimore

A Könyv, Könyvtár, Könyvtáros folyóirat 2017. novemberi számában jelent meg Monok István előadásának szerkesztett változata *A szakkönyvtárak szerepe a tudományos kutatás szabadságának kivívásában* címmel. A könyvtár demokratikus intézményként jöttek létre. Az ismeretek tárháza, és mindig is törekedett az adott kor ismereteinek összegyűjtésére. A 16. században bekövetkező esztörténeti változások vetették fel a kérdést, hogy a tudományos kérdéssel hogyan igazodjon az egyházi kánonokhoz. Míg egy főúri gyűjtemény jellegét meghatározta a főúr érdeklődése, az egyházi gyűjteményekben az egyház szempontjai érvényesültek. Az egyetemek könyvtárai egy értelmiségi kör számára állt rendelkezésre. A szellem szabadságát tette lehetővé, amely a fejlődést segítette.

Alapfogalmak, amelyek meghatározzák a könyvtárak a következőkben foglalhatók össze: alapítani—egybefogni—megőrizni—alkotni. Olyan ismereteket tartalmaznak, amelyek tanúskodnak, emlékeztetnek, tanítanak. Összegyűjtve, akár másként gondolkodásra is készítenek. „Sokkal fontosabb az a potenciális lehetőség, amelyet a gondolkodás jellege megváltoztatásában hordoz a teljes gyűjtemény. A gondolkodó elme ugyanis mindig

prekonceptuális. Tudja, hogy mit keres a hagyományban, mit keres a könyvtárban. Fontos azonban, hogy szembesülhessen azzal, hogy a dokumentumok teljessége egy másik gondolatot is megenged, mint amivel a gondolkodó a könyvtárba érkezett.” A 16-17. század hozta meg az első bio-bibliográfiát, amelyben a szerző—Johannes Trithemius—igyekezett egy-egy alkotóhoz minden művét összegyűjteni. Megszületnek az első könyvtárakról szóló elméleti munkák is. Justus Lipsius *De bibliothecis syntagma* műve hangsúlyozza teljességre törekvés mellett a megőrzés fontosságát is. Gabriel Naudé 1627-ben elkészíti az első modern értelemben vett könyvtártant. A gyűjtemények, könyvtárak hasznossá, azaz nyilvánossá tétele is ebben az időszakban zajlik. Mindezek a változások egy történelmi korban mentek végbe.

Érdekes elolvasni a cikket, amelynek csak most töredékét, egy-egy gondolatát sikerült bemutatni, felvilágotlítani.

Monok István: *A szakkönyvtárak szerepe a tudományos kutatás szabadságának kivívásában* : egy európai történet, magyarországi példákkal in: *Könyv, Könyvtár, Könyvtáros*. 2007/11. 39-45. p.

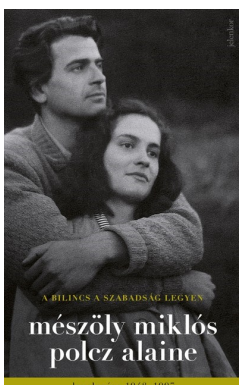
Közös gondolkodás - válasz 5.

Kollégánktól érkezett a következő kötetek ajánlója:

Mészöly Miklós - Polcz Alaine: *A bilincs a szabadság legyen* - Mészöly Miklós és Polcz Alaine levelezése 1948 - 1997., Jelenkor, 2017.

Radnóti Miklósné Gyarmati Fanni: *Napló 1935-1946 I-II.*, Jaffa K., 2014.

A köteteket összekapcsolja, hogy híres emberek életébe pillanthatunk bele. Megismerhetjük hétköznapjaikat, egyszerű vagy épp bonyolult gondolataikat, bajait, de ugyanúgy örömeiket., boldog pillanataikat. Irodalomtanároknak, de minden érdeklődőnek érdemes belelapoznia.

Könyvajánló

Sipos Anna Magdolna:

A magyar könyvtárjog története 1867-től napjainkig

Pécs : Alexandra, 2011.

A bemutatott kötetben egy olyan témát dolgoz fel a szerző, amellyel mind Magyarországon, mind külföldön keveset foglalkoztak. Hiánypótló és példaértékű műről van tehát szó. A kötet bemutatja „könyvtárakkal kapcsolatos jogszabályok keletkezésének körülményeit”. „A jogforrásokban kinyilvánított állami akarat mindennél pontosabban definiálja a társadalomnak a könyvtárakkal szemben támasztott igényeit, a könyvtáraknak a társadalomban, a művelődéspolitikában betöltött szerepét és mindenekelőtt a könyvtárak működésének feltételrendszerét.” - fogalmaz a szerző a bevezetőben. A kutatás az 1997-es törvény megjelenése után kezdődött, és visszatekint 1867-ig. Ettől az időponttól kezdve mutatja be a kulturális élet, a könyvtárak életének jogi változásait. A szerző művében a téma nem monografikus mélységű feldolgozását adja, hanem a kérdéskörrel kapcsolatos adatok, ismeretek szintézisét. Vázlatosan végigtekintve a történelmi folyamaton a következőket emeljük ki.

Az Osztrák-Magyar Monarchia, később a két világháború közötti évek könyvtárügye 1922-ig a múzeumüggyel együtt fejlődött, majd 1922-től, miután Klebelsberg a „közgyűjteményi triász” fogalmkörébe emelte a levéltárakat is, a levéltárüggyel együtt.

„A két világháború közötti években azonban az állami szinten megjelenő egységes könyvtárügy igazgatási szempontból szétvált: a tudományos igényeket kielégítő országos jelentőségű nagy gyűjtemények, illetve a tudományos könyvtárak jogi, igazgatási rendszere a kultusztárcán belül maradván ugyan, de elkülönült a tömegek igényét kielégítő, népművelést szolgáló

szemléltető gyűjtemények, valamint a népkönyvtárak irányítási rendszerétől.”

Klebelsberg alatt létesült az első olyan tudományos intézmény, amelynek fő feladata volt a magyar könyvtárügy és a magyar könyvtárak nemzetközi kapcsolatainak kiépítése, illetve fejlesztése: ez az Országos Könyvforgalmi és Bibliográfiai Központ, amely meghatározó szerepet játszott a magyar könyvtári tevékenység, a korszerű és egységes könyvtári munkamódszerek, valamint a könyvtáros professzió kialakulásában.

1947 az év. a könyvtári törvény tervezete – amely a hazai könyvtári rendszer egészének működését volt hivatott szabályozni. Két szemlélet állt egymással szemben. A szakmai körök véleménye: a könyvtárügy polarizáltsága – a tudományos, szakkönyvtári ág és a közművelődési, népkönyvtári ág megkülönböztetését hangsúlyozta, addig a hivatalos könyvtárpolitika továbbra is az egységes rendszert hangsúlyozta. Azonban nem született jogszabály. A következő évtizedekben törvényerejű rendeletek születtek: 1952-ben Minisztertanácsi Rendelet - a könyvtárügy fejlesztéséről. Ekkor hozták létre a két új kategóriát: a megyei és a járási könyvtár kategóriáját. 1952. november 28-29: első Országos Könyvtáros Konferencia dátuma. 1954 márciusában tartották a könyvtárosok országos értekezletét. 1956. évi 5. számú törvényerejű rendelet jött létre. Továbbra is egységes, országos rendszer kialakítása a cél – ezért a legalaposabban és legpontosabban a könyvtári hálózatok és a

Kép forrása: moly.hu

felügyelet, a főfelügyelet és a szakmai felügyelet kérdését dolgozták ki. 164/1958. MM. miniszteri utasítás született meg – az általános tudományos könyvtárak és a tudományos szakkönyvtárak tevékenységét szabályozta. 1976-ban újabb törvényerejű rendelet készült. Egészen 1997-ig kellett várni a kulturális törvény kidolgozására.

1997. évi törvény – a korábbi rendezőelveket nem tartotta elsődlegesnek, hanem az állampolgári jogon járó nyilvános könyvtári ellátás magasabb szempontjai alá rendezte.

A kötetről recenzió olvasható a Könyvtári Figyelő folyóirat 2011. évi 4. számában.

Haraszi Pálné: Gondolatok Sipos Anna Magdolna: A magyar könyvtárjog története 1867-től napjainkig című művét olvasván in: Könyvtári Figyelő 2011/4. 805-821. p.

Impresszum:
SZEGEPI
6720 Szeged, Dóm tér 6.
Felelős kiadó:
Dr. Kozma Gábor
Szerkesztő: Kövécs Ildikó
<http://szegepi.hu>
e-mail:
hirlevel@szegepi.hu

Megbecsült könyvtáros

Szuperhős lett a könyvtáros!

Elkészítették a könyvtáros szuperhős figuráját Amerikában, és egy igazi könyvtárossal, Nancy Pearl-ről mintázták meg a figurát. A játék 2017 telén került a boltokba. „A figura egyfajta főhajtás a nyomtatott és digitális világ legkeményebb harcosai előtt.”- ahogy a gyártó cég fogalmaz.

Nancy Pearl, ahogy a honlapján olvashatjuk Amerika könyvtárosa. Könyvtáros, író, irodalmi kritikus, rádiós és televíziós személyiség, de elsősorban olvasó, az olvasást népszerűsítette, amely szerinte, az egyik legtöbb örömet adó tevékenység. „011-ben megkapta az Év Könyvtárosa díját a Library Journaltól. Ahogy fogalmaznak a Könyvtáros világ Rocksztára Nancy.

Érdemes felkeresni honlapját, ahol tevékenységről, munkásságáról olvashatunk, emellett az olvasással kapcsolatos hangulatos képeket láthatunk.

(<https://www.nancypearl.com/>)

Forrás: origo.hu

Forrás: www.nancypearl.com

Forrás: www.nancypearl.com

Színezzünk együtt!

Könyvtárak, múzeumok, levéltárak állítottak össze színezőkönyveket. A színezők ingyenesen letölthetők. Az intézményeknek csupán az a kérése, hogy az elkészült művek a #ColorOurCollections hashtaggel a közösségi médiában jelenjenek meg.

A teljes összeállítás itt érhető el: <http://library.nyam.org/colorourcollections/category/2018/>

Néhány példa:

Westerly Library and Wilcox Park Coloring Book, Bass Library, Yale University Library Coloring Book, Biblioteca de la Universidad de Zaragoza Coloring Book, Thomas Jefferson University Coloring Book.

Megfigyelhető, hogy az intézmények a gyűjteményükhöz tartozó művekből tesznek elérhetővé képeket, lenyomatokat.

